

Fransk Hjelpeark – Nivå I

Grunnleggende grammatikk og uttrykk — LK20

Artikler og kjønn

Bestemte artikler

- **le** – hankjønn: *le livre*
- **la** – hunkjønn: *la maison*
- **l'** – foran vokal/stum h: *l'école*
- **les** – flertall: *les livres*

Ubestemte artikler

- **un** – hankjønn: *un ami*
- **une** – hunkjønn: *une amie*
- **des** – flertall: *des amis*

Delingsartikler

- **du** (de + le): *du pain*
- **de la**: *de la confiture*
- **de l'**: *de l'eau*
- **des**: *des legumes*
- Etter nektelse: **de/d'**

Sammentrukne artikler

- **a + le = au**: *au cinema*
- **a + les = aux**: *aux enfants*
- **de + le = du**: *du professeur*
- **de + les = des**: *des élèves*

Verb i presens

-ER verb (90% av alle verb)

parler (å snakke):

je parle, tu par**les**, il/elle par**le**

nous parl**ons**, vous parl**ez**, ils parl**ent**

Andre viktige -ER verb:

aimer (like), donner (gi), regarder (se), écouter (høre), travailler (jobbe), habiter (bo), arriver (ankomme), chercher (lete)

Être (å være)

Viktigste verbet!

je suis, tu es, il/elle est

nous sommes, vous etes, ils/elles sont

Bruk:

- Beskrive: *Je suis content*
- Identitet: *Je suis étudiant*
- Nasjonalitet: *Il est français*
- Sted: *Nous sommes à Paris*

Avoir (å ha)

Nest viktigste verbet!

j'ai, tu as, il/elle a

nous avons, vous avez, ils/elles ont

Bruk:

- Eie: *J'ai un chat*
- Alder: *J'ai 16 ans*
- Uttrykk: *avoir faim/soif* (være sulten/tørst)
- *avoir besoin de* – ha behov for
- *avoir envie de* – ha lyst på

Aller (å gå)

Uregelmessig -ER verb

je vais, tu vas, il/elle va

nous allons, vous allez, ils/elles vont

Bruk:

- Bevegelse: *Je vais à l'école*
- Tilstand: *Comment ça va?*
- Nær fremtid: *Je vais manger* (jeg skal spise)

Faire (å gjøre)

je fais, tu fais, il/elle fait

nous faisons, vous faites, ils/elles font

Vanlige uttrykk:

- *faire du sport* – drive med sport
- *faire les devoirs* – gjøre lekser
- *Il fait beau* – det er fint vær

Pronomen

Subjektspronomen

- **je** – jeg
- **tu** – du (uformelt)
- **il** – han
- **elle** – hun
- **on** – man/vi (uformelt)
- **nous** – vi
- **vous** – dere/De (formelt)
- **ils** – de (hankjønn/blandet)
- **elles** – de (bare hunkjønn)

Refleksive pronomen

Grunnleggende:

me, te, se, nous, vous, se

Vanlige refleksive verb:

- *se lever* – stå opp
- *se coucher* – legge seg
- *s'appeler* – hete
- *se laver* – vaske seg
- *s'habiller* – kle på seg

Je me leve à 7 heures – Jeg står opp klokken 7

Direkte objektspronomen

Grunnleggende:

me, te, le/la, nous, vous, les

Je le vois – Jeg ser ham

Elle la regarde – Hun ser på den/henne

Plassering: Før verbet!

Adjektiv

Grunnleggende bøyning

Hunkjønn: + e

petit → petite (liten)

grand → grande (stor)

content → contente (fornøyd)

Flertall: + s

petit → petits

petite → petites

Vanlige adjektiv

- petit/petite – liten
- grand/grande – stor
- beau/belle – pen, vakker
- joli/jolie – pen
- bon/bonne – god
- mauvais/mauvaise – dårlig
- jeune – ung
- vieux/vieille – gammel
- nouveau/nouvelle – ny

Plassering

Før substantiv (BAGS):

- **Beauty:** beau, joli
- **Age:** jeune, vieux, nouveau
- **Goodness:** bon, mauvais
- **Size:** grand, petit

Un petit chat – En liten katt

Une grande maison – Et stort hus

Etter substantiv: De fleste andre

Un chat noir – En svart katt

Preposisjoner

Sted

- **a** – i/til: *a Paris, à l'école*
- **chez** – hos: *chez moi* (hjemme hos meg)
- **dans** – i (inne i): *dans la maison*
- **sur** – på: *sur la table*
- **sous** – under: *sous la chaise*
- **devant** – foran: *devant l'école*
- **derrière** – bak: *derrière la porte*

Tid

- **a** – klokken: *à huit heures*
- **en** – måned/årstid: *en janvier*
- **avant** – før: *avant le cours*
- **après** – etter: *après l'école*

Nektelse

ne ... pas

Mønster: ne + verb + pas

Je ne parle pas – Jeg snakker ikke

Il n'aime pas – Han liker ikke

Nous ne sommes pas – Vi er ikke

Tips: ne blir *n'* foran vokal!

Andre nektelser

- **ne ... jamais** – aldri
Je ne fume jamais – Jeg røyker aldri
- **ne ... plus** – ikke lenger
Je n'habite plus ici – Jeg bor ikke her lenger

Spørsmålstermer

Tre måter å spørre på

1. **Intonasjon** (enklest):
Tu viens? – Kommer du?
2. **Est-ce que:**
Est-ce que tu viens? – Kommer du?
3. **Inversjon** (formelt):
Viens-tu? – Kommer du?

Spørsmålsord

- **Qui?** – Hvem?
Qui est-ce?
- **Que/Qu'est-ce que?** – Hva?
Qu'est-ce que tu fais?
- **Où?** – Hvor?
Où habites-tu?
- **Quand?** – Når?
Quand arrives-tu?
- **Comment?** – Hvordan?
Comment ça va?
- **Pourquoi?** – Hvorfor?
Pourquoi pas?
- **Combien?** – Hvor mye/mange?
Combien ça coûte?

Nyttige uttrykk

Hilsener

- *Bonjour* – God dag
- *Bonsoir* – God kveld
- *Bonne nuit* – God natt
- *Salut* – Hei/hade (uformelt)
- *Au revoir* – Farvel
- *A bientôt* – På snart
- *A demain* – Til i morgen

Høflighet

- *S'il vous plaît* – Vær så snill (formelt)
- *S'il te plaît* – Vær så snill (uformelt)
- *Merci* – Takk
- *Merci beaucoup* – Tusen takk
- *De rien* – Bare hyggelig
- *Excusez-moi* – Unnskyld (formelt)
- *Pardon* – Unnskyld

Presentere seg

- *Je m'appelle...* – Jeg heter...
- *J'ai ... ans* – Jeg er ... år
- *J'habite a...* – Jeg bor i...
- *Je suis de...* – Jeg er fra...
- *Je suis étudiant(e)* – Jeg er student

Dagligdage uttrykk

- *Comment ça va?* – Hvordan går det?
- *Ça va bien* – Det går bra
- *Et toi/vous?* – Og deg/Dem?
- *Quel âge as-tu?* – Hvor gammel er du?
- *Où habites-tu?* – Hvor bor du?
- *D'ou viens-tu?* – Hvor kommer du fra?

Tall

1-20

- 1 un/une, 2 deux, 3 trois, 4 quatre, 5 cinq
- 6 six, 7 sept, 8 huit, 9 neuf, 10 dix
- 11 onze, 12 douze, 13 treize, 14 quatorze
- 15 quinze, 16 seize, 17 dix-sept
- 18 dix-huit, 19 dix-neuf, 20 vingt

Tier

- 30 trente, 40 quarante, 50 cinquante
- 60 soixante, 70 soixante-dix
- 80 quatre-vingts, 90 quatre-vingt-dix
- 100 cent, 1000 mille

Dager og måneder

Ukedager

- lundi (mandag), mardi (tirsdag)
- mercredi (onsdag), jeudi (torsdag)
- vendredi (fredag), samedi (lørdag)
- dimanche (søndag)

Måneder

- janvier, février, mars, avril
- mai, juin, juillet, août
- septembre, octobre, novembre, décembre

Bruk: *en janvier* – i januar

le lundi – på mandager (hver mandag)

Klokken

Grunnleggende

- *Il est huit heures* – Klokken er åtte
- *Il est midi* – Klokken er tolv (middag)
- *Il est minuit* – Klokken er tolv (midnatt)
- *et quart* – kvart over: *huit heures et quart*
- *et demie* – halv: *huit heures et demie*
- *moins le quart* – kvart på: *neuf heures moins le quart*

Familie

Familiemedlemmer

- *le pere* – far
- *la mere* – mor
- *les parents* – foreldre
- *le frere* – bror
- *la sœur* – søster
- *le fils* – sønn
- *la fille* – datter
- *le grand-pere* – bestefar
- *la grand-mere* – bestemor
- *l'oncle* – onkel
- *la tante* – tante

Farger

- *blanc/blanche* – hvit
- *noir(e)* – svart
- *rouge* – rød
- *bleu(e)* – blå
- *vert(e)* – grønn
- *jaune* – gul
- *orange* – oransje
- *rose* – rosa
- *gris(e)* – grå
- *marron* – brun (uforanderlig)

Bruk: *un chat noir* – en svart katt
une voiture rouge – en rød bil

Setningsstruktur

Grunnleggende setning

Subjekt + Verb + Objekt

Je mange une pomme

Nous aimons le français

Elle habite à Paris

Med adjektiv

J'ai un grand chien – Jeg har en stor hund

C'est une belle maison – Det er et pent hus

Med preposisjonsuttrykk

Je vais à l'école – Jeg går på skolen

Il travaille dans un hôpital – Han jobber på et sykehus

Skrivetips – Nivå I

Enkel tekststruktur

1. Innledning

- Presenter deg selv
- Si hva du skal skrive om

2. Hoveddel

- Bruk enkle setninger
- Ett tema per avsnitt
- Bruk *et* (og), *mais* (men)

3. Avslutning

- Kort oppsummering
- Avsluttende kommentar

Enkle bindeord

- *et* – og
- *mais* – men
- *ou* – eller
- *puis* – så/deretter
- *aussi* – også
- *parce que* – fordi

Vanlige feil å unngå

- Ikke glem artikler: *J'ai **un** chat*
- Adjektiv må bøyes: *une maison **grande***
- Subjekt + verb alltid: *Je suis* (IKKE bare *suis*)
- Nektelse rundt verbet: *Je **ne** parle **pas***
- Husk være/ha: *Je **suis** content* (ikke *ai*)

Hvordan bygge setninger

Start enkelt:

Je suis content. – Jeg er glad.

Legg til detaljer:

Je suis tres content. – Jeg er veldig glad.

Legg til årsak:

*Je suis tres content **parce que** j'ai un nouveau chat.*

Jeg er veldig glad fordi jeg har en ny katt.

Teksttyper

Presentasjon:

Bonjour! Je m'appelle Marie. J'ai 16 ans et j'habite à Oslo...

Enkel beskrivelse:

Ma famille est grande. J'ai deux freres et une sœur...

Enkelt brev:

Cher Pierre, Comment ça va? Moi, ça va bien...

Viktig ordforråd

Skole

- *l'école* – skolen
- *le professeur* – læreren
- *l'eleve* – eleven
- *le cours* – timen
- *le livre* – boken
- *le cahier* – heftet
- *les devoirs* – leksene
- *etudier* – studere
- *apprendre* – lære

Hjem

- *la maison* – huset
- *la chambre* – rommet
- *la cuisine* – kjøkkenet
- *le salon* – stuen
- *la porte* – døren
- *la fenêtre* – vinduet
- *la table* – bordet
- *la chaise* – stolen

Mat og drikke

- *le pain* – brødet
- *l'eau* – vannet
- *le lait* – melken
- *le cafe* – kaffen
- *la viande* – kjøttet
- *le poisson* – fisken
- *les fruits* – fruktene
- *les legumes* – grønnsakene
- *manger* – spise
- *boire* – drikke

Kroppen

- *la tete* – hodet
- *les yeux* – øynene
- *le nez* – nesen
- *la bouche* – munnen
- *les oreilles* – ørene
- *les cheveux* – håret
- *la main* – hånden
- *le pied* – foten

Fritid

- *le sport* – sporten
- *le football* – fotball
- *la musique* – musikken
- *le film* – filmen
- *le livre* – boken
- *jouer* – spille/leke
- *ecouter* – høre på
- *regarder* – se på
- *lire* – lese

Tips til eksamen

Forberedelse

- Lær grunnleggende verb: être, avoir, aller, faire
- Øv på å presentere deg selv
- Lær vanlige uttrykk utenat
- Øv på å bygge enkle setninger
- Les oppgaven nøye

Under skriftlig eksamen

- Bruk ordbok aktivt
- Skriv enkle, korte setninger
- Sjekk at alle setninger har subjekt + verb
- Husk artikler foran substantiv
- Sjekk adjektivbøying
- Les gjennom til slutt

Muntlig eksamen

- Snakk sakte og tydelig
- Ikke vær redd for å gjøre feil
- Bruk fraser du kan godt
- Si *Comment?* hvis du ikke forstår
- Vis at du kan grunnleggende grammatikk

Nyttige fraser i eksamen

- *Je voudrais parler de...* – Jeg vil snakke om...
- *C'est...* – Det er...
- *Il y a...* – Det er/finnes...
- *J'aime...* – Jeg liker...
- *Je n'aime pas...* – Jeg liker ikke...
- *Je pense que...* – Jeg synes at...

